

SVENSK MAT- OCH
MILJÖINFORMATION

Verksamhetsberättelse 2020

1. Sammanfattning

Under 2020 fortsatte Svensk mat- och miljöinformation informera om matens miljöpåverkan och arbeta för en hållbar livsmedelssektor, med fokus på minskad köttkonsumtion. Vi jobbade som vanligt genom folkbildning, opinionsbildning och politisk påverkan.

Vi arrangerade 4 tematiska Vegoforum med inbjudna experter, politiker och opinionsbildare. Vi utvecklade vegoforumverksamheten till digitalt program och tog även fram en webbaserad variant av vår workshop om Agenda 2030 och maten. Innan covidkrisen slog till hann vi genomföra 6 skolseminarier på plats på skolor och även delta på en mäsä.

Vi utvecklade under 2020 nya samarbeten, bland annat om vegomat i skolan och lobbying för rättvis prissättning av animalier på EU-nivå. Vi var med och anordnade ett utvärderingsseminarium om regeringens klimathandlingsplan med andra miljörelseorganisationer och fortsatte vår kontakt med forskare, bland annat genom att sitta i referensgruppen för ett forskningsprojekt om klimatskatter på mat. Vi blev också inbjudna att sitta i referensgruppen för en fortsättning på detta projekt.

Vi fortsatte öka antalet autogiomedlemmar, uppdaterade nyhetsbrevsformatet och gjorde regelbundna utskick. Vi deltog på ett flertal digitala konferenser, började utveckla arbete med att stötta vegoföräldrar samt spred peppande och viktiga nyheter om mat och miljö på sociala medier och via våra webbplatser.

På grund av covid-19-situationen lyckades vi dock inte fullt ut nå våra uppsatta mål för verksamheten 2020. Tyvärr var vi tvungna att ställa in hela 12 inbokade seminarier i skolor och ett antal planerade workshoppar med ABF i Stockholm och Malmö. Medlemsvärvningen blev lidande av inställda mässor. Efter sommaren blev det också tydligt att vi, som samhället i övrigt, grovt hade underskattat de följdproblem som pandemin skulle orsaka. Vår verksamhetssamordnare blev sjukskriven och vi var tvungna att ta in en vikarie. Även den ideella verksamheten avtog kraftigt p g a covidrelaterade orsaker.

2. Folkbildning och rådgivning

2.1 Seminarier och workshoppar

Efter ansökan blev vi beviljade pengar av SIDA för att kunna erbjuda skolor (högstadiet, gymnasiet och folkhögskolor) gratis seminarier på temat *Agenda 2030 och maten* under hösten 2019 och första delen av 2020. Vi hann endast genomföra en del av seminarierna vi planerat under våren 2020, innan covid-19 slog till – och vi var förstas också tvungna att sluta kontakta skolor angående föreläsningar. Vi hann genomföra 6 seminarier i skolor och efter covidutbrottet genomförde vi också ett digitalt seminarium tillsammans med ABF Malmö.

2.2 Rådgivning

Under 2020 svarade vi på frågor från allmänheten och gav råd och länkar till litteratur och hänvisningar till forskning och information från myndigheter via e-post, telefon och facebook. Den största delen av kommunikationen skedde via facebook messenger på vår kampanjsida *Vegonorm*. Totalt hade vi ca 70 rådgivningsinteraktioner under 2020.

2.3 Vegoforum 2020

Redan innan covid-19 hade vi planerat att prova ett nytt format med flera, tematiska Vegoforum utspridda över året. Tanken var att hålla Vegoforumen i ABF-huset i Stockholm, som vanligt, men utan parallella sessioner. Covid-19-utbrottet tvingade oss att planera om de 4 planerade forumtillfällena till digitala event. Även ett femte tillfälle planerades, men fick flyttas till januari 2021. De forum som genomfördes 2020 var:

Vego i skolan: teori och praktik

26 maj 2020 kl. 12:00–13.15 | [Se på YouTube](#)

Detta var det första av Vegoforum 2020:s två digitala lunchseminarier på temat Vego i skolan. Under seminariet pratade Ulrika Backlund från Livsmedelsverket om vad hållbar och nyttig skolmat innebär och vad Livsmedelsverket säger om vego i skolan. Därefter berättade skolkocksutbildaren Magnus Naess om hur man jobbar med hållbar vegetarisk skolmat i praktiken och gav tips om hur satsningar på vegomat blir populära bland eleverna. Webbinariet avslutades med ett panelsamtal med föredragshållarna.

Vego i skolan: så jobbar kostcheferna

27 maj 2020 kl. 12:00–13.15 | [Se på YouTube](#)

Detta var det andra av Vegoforum 2020:s två digitala lunchseminarier på temat Vego i skolan. Under seminariet fick vi höra kostcheferna Sara Jervfors (Södertälje och Gnesta) och Alain Grenard (Karlstad) prata om hur de jobbar med hållbar skolmat med mer vego i sina kommuner. Båda kommunerna har arbetat framgångsrikt med detta och kostcheferna delade med sig av sina framgångsrecept för kommunala vegosatsningar. Webbinariet avslutades med ett panelsamtal med föredragshållarna.

Vegomaten tar över

24 oktober 2020 kl. 13:00–16:00 | [Se på YouTube](#)

Under detta Vegoforum berättade representanter för snabbt växande nordiska vegoföretag om sina framgångar och framtidsvisioner – och samtalande med riksdagspolitiker om hur samhället kan stötta utvecklingen för hållbar, växtbaserad mat. Deltagare: Måns Ullerstam, Kale United och Astrid & Aporna; Henrik Lund, Naturlig!; Alice Knap, Huj!; Eslam Salah, Lupinta; Ebba Fröling, Mycorena; Johanna Ternander, Årstiderna; Jens Holm (V); Christoffer Karlsson (LUF); Elin Lundgren (S).

Vego i politiken

5 december 2020 kl. 13:00–16:00 | [Se på YouTube](#)

Under detta Vegoforum ställdes frågan om hur utvecklingen ser ut för vegofrågan i politiken, i ljuset av CAP, EU Green Deal, Farm to Fork, Livsmedelsstrategin och Klimathandlingsplanen. Under dagen pratade forskare, företrädare för civilsamhället och politiker om kunskapsläget och politiska styrmedel på olika nivåer. Talare: Malin Jonell, forskare, Stockholm Resilience Center; Jörgen Larsson, forskare, Chalmers; Peter Haring, TAPP (True Animal Protein Price) Coalition; Oskar Lindgren, We Don't Have Time; Johan Jörgensen, Sweden FoodTech; Isabel von Krusenstierna, Fältbiologerna. Politikerpanel: Anna Hansson (MP), gruppledare Alingsås; Magnus Manhammar (S), riksdagsledamot; Jens Holm (V), riksdagsledamot; Lorentz Tovatt (MP), riksdagsledamot; Rasmus Klocklång (Fi), djurpolitisk talesperson.

Då covid-19 gjorde att programmet behövde flyttas fram inledde vi vegoforumåret med att publicera en föreläsning av professor Björn Olsen från Vegoforum 2014 på YouTube. Denna föreläsning fanns tidigare på ABF Stockholms webbplats, men är inte längre nåbar där, så vi lade upp den på vår YouTube-kanal 22 mars 2020 och spred info i sociala medier.

Föreläsningen var aktuell, då det handlade om antibiotika och köttindustrin. I Björn Olsens ord: *”Idag används två tredjedelar av all antibiotika som konsumeras globalt inom djuruppfödningen. Det är samma typer av antibiotika som används för att bota patienter inom såväl intensivvård som infektionssjukdomar. Detta promiskuösa användande av antibiotika har redan orsakat gigantiska problem inom alla sektorer inom sjukvården. Om vi fortsätter utan eftertanke kommer den sjukvård vi känner igen idag, och som vi tar för given, inom kort att förändras i grunden.”*

Djurhållning, jakt, marknader med vilda djur och skövling för foderodling och bete gör också att köttindustrin är en av de största bovarna bakom pandemiska zoonoser. I samband med att vi spridde information om föreläsningen om antibiotika och köttindustrin gjorde vi också reklam för ett annat seminarium om just detta ämne från Vegoforum 2016, också med professor Björn Olsen, med rubriken *Den kollektiva skulden*. Många var intresserade av att se dessa seminarier och de fick många visningar på YouTube.

2.4 Information på webben

Vi var under 2020 mycket aktiva på webb och sociala medier. På våra webbplatser (smmi.se, vegonorm.se och vegoforum.se) lade vi upp 50 artiklar och andra uppdateringar under 2020. Huvuddelen var artiklar relaterade till Vegoforum, t ex presentationer av föreläsarna. Artiklarna lästes av totalt drygt 16 000 besökare.

Vi delade länkar till artiklarna i våra sociala medier, främst våra facebooksidor. Information om artiklar på Vegoforums webbplats nådde ut till 23 000 besökare på Vegoforums facebookside. Vi delade även en del av artiklarna på Vegonorms facebookside och Svensk mat- och miljöinformations facebookside. Vi lade också upp informationen i olika facebookgrupper med relevans för våra frågor (miljö, klimat, vego, veganism etc).

3. Opinionsbildning och aktivering

3.1 Omvärldsbevakning

Vår nyhetsbevakning av frågor relaterade till vegonorm och köttminskning i offentlig måltidsverksamhet visade att det hände mycket på detta område under 2020. Nedan presenteras ett axplock av sådant som hände på området runtom i Sverige 2020.

- Övertorneå inför en ny kostpolicy med klimatanpassning och mer vegetarisk mat.
- Vänsterpartiet i Västerås motionerar om införa vegonorm på politiska sammanträden och minska köttkonsumtionen inom Västerås stad med 25 procent till 2025
- Mer ekologiskt och mindre kött på elevernas tallrikar – det är ett politiskt fattat beslut på Malmös skolor.
- Politikerna i Borgholm beslutar att äldreboenden ska servera ett vegetariskt alternativ. Dessutom ska ett rullande salladsbord provas.
- Feministiskt initiativ i Gnesta vill se vegetarisk mat som standard i kommunen.
- Svedala har mat- och klimatvecka, där de kombinerar teori med klimatsmart mat – vegetarisk eller med mindre kött.

”Att få elever – och lärare att äta mer grönsaker och vegetariskt är en utmaning på många sätt, men David Gustavsson tycker att det går bättre och bättre.

– Vi ser matsalen som en stor lektionssal. Mat är att lära sig. Och det gör de. Bara vår salladsbuffé med många nya smaker går åt med 35-40 kilo per dag numera.”

- Barnen i Bollebygds alla förskolor och skolor äter extra klimatsmart mat under en temavecka – och barnen har fått rösta om rätterna.

”Hos oss tänker inte barnen på det sättet. För några år sedan kunde de fråga om en rätt var vegetarisk, men det gör de inte längre. De ser maträtterna. Om de till exempel får lasagne frågar de inte om färsen är gjord på kött eller soja.”

- Kungsbacka satsar på mer vegomat i kommunens skolor. Fyra klassiska köträtter, i ny vegetarisk tappning, ska få elever att få upp ögonen för det man kallar den ”nya generationens mat”.
- En köttfri dag i skolan skulle dels ge vinster i form av mindre miljöpåverkan och bättre kostvanor hos unga, men också rena pengar att lägga på annat. Det anser Socialdemokraterna i Ljungby. Att begränsa hur mycket kött som serveras i skolan är inget som varken Moderaterna eller Centerpartiet är beredda att ställa sig bakom. Även Sverigedemokraterna motsätter sig förslaget. Frågan blir en het potatis på kommunens budgetmöte.
- Fyra dagar i veckan ska maten i förskola och skola vara vegetarisk. Den idén gjorde elever från Hagagymnasiet i Borlänge till regionsvinnare i en tävling om hållbarhet.
- Målsättningen är mer ekologiskt och vegetariskt i skolmaten.

”Vi försöker att få med alla på tåget”, säger Anna Johansson som är kommunens måltidssamordnare i Hjo.

- Av hållbarhetsskäl serveras vegetarisk mat två gånger per vecka till alla skolelever i Varberg, men det finns även som alternativ på skolorna varje dag.
- Vänsterpartiet och Miljöpartiet föreslår i en gemensam motion att Umeå kommun gör klimatsmart mat till norm för sin livsmedelshantering. Partierna vill också att kommunens politiska organisation ställer om till vegetarisk norm vid beställning av fika och mat i samband med sammanträden och konferenser. Förslaget röstades ner.
- Djurens Rätt släpper en rapport om vegetarisk och växtbaserad skolmat utifrån en kommunenkät. När det gäller att överhuvudtaget erbjuda grundskoleelever helt vegansk kost säger 3 av 10 kommuner blankt nej till det. 8 av 10 kommuner säger att vegetarisk mat finns tillgänglig varje dag för alla grundskoleelever. I förskolan krävs det däremot för det mesta att föräldrarna föranmäler vegetariskt kost. Var fjärde kommun serverar vegetariskt dagligen för alla som vill. 8 av 10 kommuner har dragit ner på köttet genom att minska andelen kött i kötträtter. 3 av 10 har infört fler vegetariska rätter.
- Vegoforums seminariedagar lyfter vegomat i skolan.
- Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Feministiskt initiativ i Göteborg kritiserar beslut att sluta erbjuda vegankost i förskolan och vill istället se vegetarisk mat som norm.

”Göteborgs stad är en av landets största konsumenter av livsmedel och därför behöver hela staden arbeta aktivt med miljömåltider. Vegetarisk kost borde vara förstahandsalternativ i alla verksamheter där personer vistas men inte bor, även konferenser och kurser.”
- Hur kan man variera och öka kreativiteten i den vegetariska matlagningen? Det fick nästan all personal i kommunens kök i Laholm lära sig under sportlovet.
- Kött blir specialkost och vegetariskt blir standard på förskolan Gitarren i Umeå. Föräldrar och elever är nöjda och vegonormen fortsätter, trots en uppskruvad debatt som når riksmmedia. Lantbruksforskaren Elin Rööös på Sveriges Lantbruksuniversitet SLU hyllar beslutet att ha vegeo som norm.
- Krokom inför en vegetarisk rätt varje dag i skolan.

Det förekom även några politiska förslag som motsatte sig vegetarisk mat i kommunerna under 2020. Moderaterna i Malmö ville ha kött varje dag och Sverigedemokraterna ville införa ”köttgaranti”. Förslagen röstades ner. Sverigedemokraterna ville också garantera kött varje dag i skolan i Eslöv. Moderaterna i Marks kommun klagade i en debattartikel på att det är vegetarisk mat en till två gånger per vecka i kommunens skolor.

Det skrevs också en hel del i media om enskilda skolor och skolkockar som jobbar med ökad andel vegetarisk mat på olika sätt under 2020. Dessutom förekom många debattinlägg och insändare i dagspressen om vegomat i skolan. Det verkar som att de flesta tycker att det vore en bra idé med mer vegetarisk mat, men de får ibland mothugg.

3.2 Kampanjen Vegonorm

Vegonorm fortsatte vara vår huvudkampanj under 2020. Vi fortsatte sprida viktiga och peppande vegonyheter via kampanjens facebookside och fick under året 1 400 nya gillare för facebooksidan.

Strax över 3 700 inlägg delades av kampanjen Vegonorm under 2020 i sociala medier, framför allt på facebook, men delvis på instagram. Inläggen var dels peppande och viktiga vegonyheter från media och dels information om våra aktiviteter. Interaktionen på Vegonorms facebookside var hög, som vanligt. Vi fortsatte interagera med våra följare och svara på frågor och att administrera kommentarsfälten.

Ordet/konceptet *vegonorm* omnämndes åtminstone 35 gånger i nyhetsartiklar i media. Detta gäller alltså artiklar som inte skrivits av oss och inte specifikt handlar om vår kampanj, utan om själva konceptet.

3.3 Almedalsveckan 2020

På grund av covid-19 ställdes Almedalsveckan 2020 in. Vi frågade runt, för att se om det fanns något digitalt forum, som samlade föreläsningar och seminarier. Vi kunde inte hitta någon generell sådan plats, även om det fanns några branschspecifika samlingsplatser för seminarier på nätet.

Efter att ha frågat runt lite bland andra miljöorganisationer om det fanns intresse att skapa ett forum för miljörelsen, visade det sig att det var lite för kort varsel för att få ihop något bra.

3.4 Närvaro i samhällsdebatten

Under 2020 hade vi 307 publiceringar av 17 unika artiklar och insändare i svenska dagstidningar. En skrevs i samarbete med flera andra miljöorganisationer.

3.5 Deltagande på mässor och event

Linköping Vego var den enda mäs sa vi ställde ut på under 2020. Mässan hann gå av stapeln 29 februari, precis innan denna typ av verksamhet stängdes ner på grund av covid-restriktioner. Vi övervägde att ställa in vår medverkan ändå, av säkerhetsskäl. Men liksom övriga samhället hade vi då inte fullt ut förstått allvaret, utan deltog i mässan, som var välbesökt. Övriga mässor vi planerat att delta på under 2020 ställdes in eller blev digitala event, där vi inte kunde delta som utställare.

3.6 Medlemsmöten och arbetsmöten

Vi anordnade ett digitalt medlemsmöte 2 juni, för alla medlemmar som vill aktivera sig i föreningen. Under hösten 2020 hade vi också tre möten specifikt om den nya verksamheten Vegoföräldrar. Då vi blivit ombedda att samarbeta med facebookgruppen *Vegoföräldrar* (tidigare *Vegoparents*) planerade vi hur detta arbete skulle ske och hur vi skulle kunna göra en bra webbplats med tips till vegoföräldrar. Vi hoppas fortsätta detta arbete under 2021. Vi hade under 2020 också nio planeringsmöten med volontärer för Vegoforum.

Vi började under hösten 2020 också samarbeta med webbtidningen *Mat & Klimat* och miljöorganisationen *Animal Rebellion* (avknoppning från *Extinction Rebellion*) om vegomat i skolan. Vi hade sex gemensamma möten, där vi diskuterade hur vi kan peppa kommuner att servera mer vegomat och dra ner på köttet.

Vi hade inom detta samarbete även tre digitala möten med externa representanter. Dessa möten syftade till att samla information om hur Stockholm jobbar med maten och om verktyg som offentliga kök kan använda för att minska sitt klimatavtryck.

De personer vi pratade med var professor Liselotte Schäfer Elinder från Karolinska institutet om verktyget Optimat, en metod för att minska växthusgasutsläpp från offentliga måltider med bibehållen näringsriktighet och utan kostnadsökning, Linn-Linn Thun och Anneli Celinder från Stockholm stads kostenhet samt Richard Åkesson (MP) från utbildningsnämnden i Stockholms stad.

4. Politisk påverkan och samarbeten

4.1 Klimatsmart mat och mer vego i skolan

Vårt arbete för mer vego i skolan skedde under 2020 främst genom att visa upp positiva exempel om hur man kan jobba med frågan. Två av vegoforumtillfällena under 2020 handlade om detta. Vi samarbetade också med webbtidningen *Mat & Klimat* och *Animal Rebellion* om detta, som beskrivs ovan.

4.2 Riksdagsseminarier

Vi hade under 2020 ett par möten i riksdagen och diskussioner via e-post med riksdagsledamöterna Rebecka Le Moine och Magnus Manhammar, där vi planerade ett gemensamt lunchseminarium om djurhållning och biologisk mångfald i riksdagen.

Forskare bjöds in för att tala och allt var bokad och klart, när allvaret i covid-19 blev tydligt och vi insåg att det inte kunde bli ett fysiskt seminarium i riksdagen. Det blev också förändrade prioriteringar, förstås. Vi bestämde därför att flytta fram seminariet till hösten 2020 och genomföra det digitalt.

Tyvärr hanns det inte med under hösten, men vi har en färdig plan och forskare som tackat ja en gång och säkert vill vara med om vi hittar ett nytt datum under 2021. Under våra kontakter med riksdagsledamöterna diskuterade vi även fortsatta seminarier och ämnen för dessa.

Vi blev även inbjudna att medarrangera *Havremjölkens dag* i riksdagen, där riksdagsledamöter i samarbete med Oatly skulle uppmärksamma fördelarna med växtbaserade, speciellt havrebaserade, mejeriprodukter. De har stora miljöfördelar jämfört med mejerier baserade på komjölk och är redan en stor exportframgång för Sverige, vilket gynnar lantbruket och landet som helhet. Med rätt politik kan framgångarna bli ännu större. Havremjölkens dag är tänkt som en motvikt till Mjölkens dag, som arrangeras i riksdagen av riksdagsledamoten Magnus Oscarsson (KD) varje år i samarbete med mjölklobbyn. Tyvärr satte covid stopp för Havremjölkens dag 2020, men vi hoppas att det går att genomföra från och med 2021.

4.3 Politikerkontakter

Vi hade även kontakt med flera andra riksdagsledamöter under året angående växtbaserad och klimatsmart mat. Bland annat deltog fyra riksdagsledamöter i politikerpaneler på Vegoforum: Jens Holm (V), Elin Lundgren (S), Magnus Manhammar (S) och Lorentz Tovatt (MP). I dessa paneler deltog även Christoffer Karlsson (LUF), Anna Hansson (MP), gruppleadare Alingsås och Rasmus Klockljung (Fi), djurpolitisk talesperson. Malin Björk (V), EU-parlamentariker var också inbokad, men fick tyvärr förhinder.

4.4 Granskning av regeringens klimathandlingsplan

Vi planerade och genomförde ett grankningsseminarium om regeringens klimathandlingsplan tillsammans med flera andra klimatorganisationer. Seminariet fick namnet *En klimatplan som håller?*

Deltog i seminariet gjorde Eva Svedling, statssekreterare för dåvarande klimat- och miljöminister Isabella Lövin, Karin Bäckstrand, ledamot i Klimatpolitiska rådet, Johan Falk, huvudförfattare och initiativtagare till Exponential Roadmap och Ola Hansén, senior rådgivare hållbar energi och klimat på Världsnaturfonden WWF. Modererade samtalet gjorde Johanna Sandahl, ordförande i Naturskyddsföreningen.

Initiativtagare till grankningsseminariet var Klimatriksdagen, men vi och flera andra organisationer deltog aktivt i planeringen och var med och formulerade frågor till regeringen och klimatpolitiska rådet. Som med allt annat under våren fick vi planera om och flytta fram seminariet när covid slog till, men vi kunde genomföra det digitalt 15 april.

Seminariet föregicks av analyser från miljörelseorganisationer, såväl av klimathandlingsplanen som av klimatpolitiska rådets slutsatser. Vi granskade klimathandlingsplanen och klimatpolitiska rådets rekommendationer framför allt ur jordbruks- och djurhållningsperspektivet. Det enda konkreta förslaget på området från regeringens sida var att tillsätta en utredning om satsningar på biobränsledrift av jordbruksmaskiner. Detta är inget dåligt, men förstås helt otillräckligt.

Klimatpolitiska rådet kommenterade också denna avsaknad av plan för jordbrukets och djurhållningens utsläpp: "I Sverige är jordbrukets huvudsakliga utsläpp inte av fossilt ursprung utan det kommer från biologiska processer i djurhållningen och från jordbruksmarken. Utredningens inriktning innebär alltså att den inte omfattar de stora och svåra utsläppsminskningar som behöver ske av icke-fossila växthusgaser."

4.5 Studiecirkel och kurser

Under våren 2020 planerade vi två matlagningskurser med ABF Stockholm och Olga Grönvall Lund från Reformaten. Temana för kurserna var *Vegoburgare från grunden* och *Lyxmat inom planetens gränser*. Tanken var att Olga Grönvall Lund från Reformaten skulle hålla i den praktiska matlagningen och Per-Anders Jande från Svensk mat- och miljöinformation skulle bidra med teori om hållbar mat. Vi hade börjat ta emot anmälningar när kurserna var tvungna att ställas in p g a covid. Vi får se om vi kan ta upp denna tråd vid ett senare tillfälle.

Vi hade fem inplanerade workshoppar för ungdomar om Agenda 2030 och maten, tillsammans med ABF Stockholm och ABF Malmö under våren 2020. Tyvärr var även dessa tvungna att ställas in p g a covid. Vi genomförde dock en digital workshop med ABF Malmö, efter omplanering.

4.6 Informationsöverföring

Under våren och sommaren 2020 hade vi flera möten, telefonmöten och e-postkontakt med *Reformaten*, som liksom vi har målet att skapa ett hållbart matsystem. Vi bidrog bland annat med

information, hänvisningar till forskning och förslag på talare till deras konferenser om hållbar mat. Vi kom också med kommentarer och synpunkter på utkast till politiska förslag att driva på området. Reformaten pratade även med andra organisationer, forskare och opinionsbildare på området och arrangerade under hösten 2020 två konferenser om hållbar mat med inbjudna talare. Det är kul att fler tar initiativ till att jobba för hållbar mat!

4.7 Internationellt samarbete

Under arbetet med våra vegoforum *Vego i politiken* och *Vego i journalistiken* (som planerades under 2020 och ursprungligen var planerat att också genomföras 2020, men fick flyttas till januari 2021 på grund av att föreläsare var tvungna att boka om) kom vi i kontakt med flera internationella organisationer.

Vi blev tillfrågade och inledde samtal med TAPP (True Animal Protein Price Coalition) under 2020, som ledde till att vi gick med i denna koalition i början av 2021. Redan under 2020 började vi diskutera gemensam verksamhet.

TAPP är en europeisk koalition av miljöorganisationer och livsmedelsföretag, som driver förslag om ekonomiska styrmedel och prissättning av animaliska produkter, som reflekterar produkternas verkliga kostnad för konsumenten, då miljö- och ohälsokostnader räknats in. Koalitionen vill också se ett hållbart livsmedelssystem i allmänhet och föreslår omfördelning av subventioner till hållbarhetsinsatser inom jordbruket. Koalitionen bedriver påverkansarbete mot EU:s lagstiftande institutioner och de nationella parlamenten i flera europeiska länder.

TAPP:s krav överensstämmer till största delen med krav vi redan driver, speciellt krav som togs fram under vår tidigare kampanj *Köttskatt nu!*. Kraven i denna kampanj var miljöskatter på animaliska livsmedel i konsumentledet och kraftigt minskade EU-subventioner till djurhållning och animalieproduktion.

4.8 Forskarkontakter

Under 2020 anordnades ett referensgruppsmöte i det projekt om klimatskatt på livsmedel vid SLU, där vi ingår i referensgruppen. Vi deltog i mötet digitalt. Vi blev också ombudda att delta i ny referensgrupp för ett uppföljningsprojekt om styrmedel för minskade växthusgasutsläpp i den svenska livsmedelssektorn, som också bedrivs på SLU. Detta projekt kallas EPIC (*Economic Policy Instruments to reduce greenhouse gas emissions from the Swedish food sector*) och vi har tackat ja till att ingå i referensgruppen.

Vi hade under 2020 även samtal med statsvetaren Niklas Haring om hur man kan öka acceptansen för styrmedel för minskad köttkonsumtion – ett ämne han forskar om.

Hösten 2020 publicerades artikeln *The practice approach in practice: Lessons for Civil Society Organizations (CSOs) that Work Towards Sustainable Food Consumption in Sweden*, som rapporterar om en forskningsstudie inom projektet *Mistra Sustainable Consumption*. Vi bidrog med information till denna studie tillsammans med flera andra miljöorganisationer som jobbar med matfrågan.

4.9 Deltagande på konferenser och event

Under 2020 deltog vi som besökare på 2 fysiska och 8 digitala konferenser/event:

Vego i skolan

Riksdagsseminarium arrangerat av Rebecka Le Moine (MP) och Magnus Manhammar (S), 4 mars

Lansering av Oumph! Banger

Oumph!, 12 mars

Webinar AGFO talk: Svenskt växtbaserat protein

AGFO, 28 april

World Environment Day 2020: Biodiversity

We Don't Have Time och FN, 5 juni

Så kan matkonsumtionen bli mer hållbar

Mistra Sustainable Consumption, SLU Future Foods, Beijerinstitutet, Chalmers och CeCAR, 15 juni

Låt inte maten tysta mun #1

Reformaten, 3 september

Global efterfrågeexplosion kräver satsningar på Food Tech – hur kan Sverige stimulera tillväxtpotentialen?

Växtbaserat Sverige, 30 september

Lansering av Vegoguiden

Världsnaturfonden WWF, 1 oktober

Biologisk mångfald, klimatförändringar och samhällsomställning

Naturvårdsverket, 21 oktober

Låt inte maten tysta mun #2

Reformaten, 10 december

5. Administration

5.1 Grundläggande administration

De administrativa uppgifterna, som betalning av räkningar, fakturering, bokföring, lönehantering och medlemsadministration, sköttes löpande och våra webbplatser uppdaterades innehållsmässigt och underhölls tekniskt.

5.2 Rekrytering av medlemmar

Rekryteringen av nya medlemmar minskade under 2020 p g a att vi till stor del rekryterar när vi deltar på mässor – och covid-situationen gjorde att de flesta mässor ställdes in eller blev webbaserade event utan utställar. Planering och vissa förberedelser för ökad rekrytering via sociala medier hann dock genomföras under 2020, så att rekryteringen kan trappas upp under 2021. Vi fick under 2020 dock en hel del autogiromedlemmar, vilket underlättar förnyelsen av medlemskap.

5.3 Webbadministration och sociala medier

Under 2020 hölls våra webbplatser uppdaterade med senaste versionen av pluginer och backades upp kontinuerligt, som vanligt. Vi utvecklade också vår Facebook business-sida. På våra webbplatser lade vi upp 50 artiklar och andra uppdateringar. Under 2020 ökade vårt antal följare i sociala medier med c:a 1 600 personer. Framför allt handlade det om Vegonorms facebookside.

5.4 Styrelsearbete

Styrelsen arbetade under 2020 framför allt arbetat via e-post och webbmöten. Styrelsen hade 9 digitala möten under året och tog även ett beslut per capsulam. En verksamhetsplan och budget för 2021 togs fram och en ansökan om verksamhetsstöd skickades till Konsumentverket. En covid-19-uppdaterad version av den befintliga verksamhetsplanen för 2020 togs fram, antogs av styrelsen och godkändes av vår bidragsgivare Konsumentverket.

Styrelsen tog också fram ett förslag till uppdatering av stadgar, som lades fram till årsmötet. Årsmöte hölls 26 april, där de föreslagna stadgeändringarna antogs i första läsningen. Styrelsen kallade till ett extra årsmöte 4 augusti, för att rösta om stadgeändringarna i andra läsningen. Stadgeändringarna antogs även i denna läsning.

Budgeten hölls väl på ett generellt plan, med ett resultat på 6 286,05 kr. Däremot gjorde covid-19-situationen att en hel del planerad verksamhet inte kunde genomföras, med ganska stora avvikelser från budget på vissa budgetposter som följd. Även om styrelsen gjorde en covid-19-uppdaterad budget våren 2020 var det svårt att förutse alla konsekvenser av pandemin.

Sjukskrivning, stress med jobb och privatliv, oro för att smittas och för sjuka släktingar och vänner och allmän nedstämdhet gjorde t ex att både avlönat och ideellt arbete minskade mer än förväntat.

Se den ekonomiska berättelsen för mer detaljer om ekonomin för 2020.